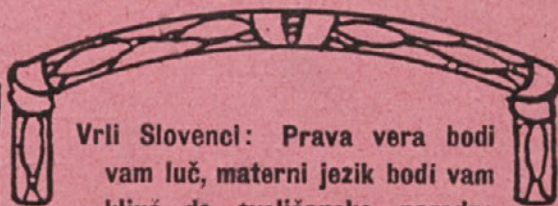

LETO XI.

ZVEZER 14.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1911
CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 14. zvezka:

	Stran		Stran
Pouk.		Ptuj	222
Našim mladeničem	209	Zabukovje	223
Zabava:		Govorniške vaje:	
Sveta princesa	210	Korist telovadbe	223
Razgled po svetu.	313	Poštni predalček.	
Orli:		Kako se ustanovi »Dekl. zveza«?	224
Maribor	213	Drobtinice:	
Dekliški vrtec:		Savinjska dolina	224
Različni nasveti	213	Dekleta naročite si pri S. K. S. Z. v Mariboru svoje dekliske znake!	
Kje je ključ do sreče?	214		
Ne v tujino!	215	Listnica uredništva. Raznim dopisnikom in dopisovateljicam: Naš »društveni glasnik« se peča le z mladinskim društvenim gibanjem. Dopisov splošno-politične, polemične in nabožne vsebine ne moremo sprejemati, zato je »Slov. Gosodar« pa »Glasnik najsv. Src«. Tema smo izročili po en dopis iz Posavja in iz Pohorja. Brez zamere!	
Varujmo svojo deklisko čast	215		
Prijaznost	217		
Dobra gospodinja	217		
Društveni glasnik:			
Kamnica	218		
Zetale	219		
Svetinje pri Ormožu	219		
Sv. Ana na Krembergu	219		
Slivnica pri Mariboru	220		
Konjice	220		
Vipava	222		

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 14. julija 1911.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je ob četrtek od 4.—6. ure zvečer, in ob nedeljah od 8.—10. ure predpoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

„Slov. Kat. izobr. društvo Kres“ v Gradcu

se nahaja sedaj v hiši društva sv. Marte Prokopigasse 12. I. Najbližnji vhod je skozi obok na Herrengasse mimo Glockenspiel-Bazarje. Društveni prostori so odprti vsak večer. Katoliški Slovenci in Slovenke, pristopajte k temu edinemu »Kat. ljudskemu društvu v Gradcu.«

Vsem mladeničem se toplo priporoča: „Zlata knjiga slov. Orlov“. Spisal Franc Terseglav. Cena vez. knjigi 2 K, broš. 1 K. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

== NAŠ DOM ==

Štev. 14.

V Mariboru, 15. julija 1911.

XI. letnik.

Pouk.

Našim mladeničem.

Kdo se ne spominja z največjim veseljem vseslovenskega mladeniškega shoda pri Mariji Pomagaj na Brezjah, ki je dne 4. in 5. julija 1904 v proslavo jubileja Brezmadežne zbral nad 8000 mladeničev iz vseh slovenskih pokrajin? S kolikim navdušenjem se je obhajal! Ostal je nepozaben vsem udeležencem. In sadove je rodil prekrasne.

Mladeniška organizacija se je razširila po vseh slovenskih pokrajinah. Silno so se množile Marijine družbe. Izobraževalnih društev bomo šteli skoraj že 500, in njih večina ima že svoje mladeniške odseke, mladeniške zveze. Iz njih so izrasli telovadni odseki „Orli“, ki jih je po vseh slovenskih deželah že nad 140 z več kot 4000 člani. Krasno je naraslo število katoliško mislečih visokošolcev, naših boaočih narodnih voditeljev.

Živahno življenje vlada po naši lepi domovini. Matična Slovenija zre z največjim opom na te mnogobrojne mlade čete, ki se združujejo vsepovsod, da prešinejo sebe in narod z rešilno ljubeznijo do vere in do domovine.

Naš napredek priznavajo in čutijo Nemci in Lahi, se ga veselijo in ga vpoštevajo bratje Hrvatje, Čehi in Poljaki.

Pa delo naše še ni končano. Naša četa še ni dovolj velika, da stre za vedno moč sovražnikov vere in narodnosti naše. Pomnožiti moramo naše čete, prešiniti jih z neomahljivo zvestobo in z neminljivo ljubeznijo do dela.

Slovenci in Hrvatje moramo kot bratje delati za skupno veliko bodočnost pod žezlom habsburškim. Najzvestejši smo stražniki mogočne Avstrije

na jugu in kot taki hočemo še bolj združiti svoje sile. Za hrvaško-slovensko bratstvo manifestiraj v slavnostnih dneh slovenska hrvaška mladina, v teh dneh naj si hrvaška slovenska mladina sveto obljubi, da bo vse njeno delo posvečeno skupnim ciljem hrvaškega in slovenskega naroda. Zato si morajo mladeniči slovenski in hrvaški seči v roke in skleniti nerazrušno zvezo v brambo svojih najdražjih svetinj.

Letošnji katoliški shod hrvaške slovenske mladine dne 17., 18., 19. in 20. avgusta v Ljubljani hoče manifestirati za te skupne naše svetinje in ideale. Kaj tako krasnega, kot bo ta shod, še Slovenija ni videla.

Mladeniči! To bo letos vaš najlepši praznik. Spodobi se, da bo na njem zastopana slehernna slovenska župnija.

Pridite mladeniči iz cele Kranjske, prvoboriteljice katoliško-slovenske misli. Prihitite tovariši iz zelene Štajerske, ki ste vzbudili naše mladeniško gibanje in ste še vedno vzorno delavni! Na gotovo svidenje junaki iz Koroške, ki bijete orjaški boj z neizprosним sovražnikom! Podajte nam roke ob sestanku ognjevitih tovariši iz Goriške, Trsta in Istre, ki kljubujete uspešno silnemu sovražniku na jugu! Pridite v našo sredo mladeniči iz beneške in ogrske Slovenije in iz tujine.

Izredno se veselimo vas, hrvaški mladeniči, ki boste došli iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, iz Dalmacije in Istre. Ob tem velikem sestanku si bomo prisegli trajno prijateljstvo in bojno zvestobo v velikem boju za vero in domovino.

Tu bo združena naša kmečka in delavska, naša meščanska in vseučiliška mladina. Tu ne bo razlike med bogatimi in revnimi, med učenimi in neučeni. Kot sinovi enokrvnega hrvaškega slovenskega naroda se bomo

radovali dosedanjih uspehov in delali načrte za nove.

Pridite torej mladeniči dne 17., 18., 19. in 20. avgusta na katoliški mladeniški tabor v Ljubljano v najobilnejšem številu od vseh strani hrvaške in slovenske domovine!

Združili se bomo v velikansko armado katoliško-narodnih borilcev, da postanemo nepremagljiv jez proti pogubnim nakanam sovražnikov vere in naroda.

Naš letošnji mladeniški tabor naj jasno in glasno priča vsemu svetu:

Da dedov naših vredni sini vsi ostane-
mo,
v zvestobi do Boga in slave se ne ga-
nemo!

Dr. Lovro Pogačnik kot predsednik pripravljalnega odbora in Zveze „Orlov“. — Dr. Janez Ev. Krek za S. K. S. Z. za Kranjsko. — Franjo Richter, cand. phil. za hrvatsko kat. akad. dijaštvo. — Dr. Jožef Ličan za S. K. S. Z. za Goriško. — Dr. Jožef Hohnjec za S. K. S. Z. za Štajersko. — Marin Katalinič, cand. phil. za dalmatinsko kat. akad. dijaštvo. — Dr. Val. Rožič za S. K. S. Z. za Koroško. — Anton Ogrizek, predsednik Slov. Dijaške Zveze, za slov. kat. akad. dijaštvo.

Zabava.

Sveta princesa.

Te dni je umrla na svojem gradu Moncalieri princesa Maria Klotilda Savojska, hči prvega laškega kralja Viktorja Emanuela, žena princa Jeroma Napoleona, sorodnika cesarja Napoleona III. Po svoji materi, ki je bila avstrijska nadvojvodinja, je podedovala habsburško kri, njena sestra je bila Marija Pia, nesrečna portugalska kraljica, ki je preživela zdaj svoja stara leta v laški domovini in tudi pred kratkim umrla.

Življenje princese Klotilde je bilo vseskozi življenje mučenice. Njen oče, lahkoživi Viktor Emanuel, jo je prodal iz političnih razlogov sorodniku francoskega cesarja Napoleona III., princu Jeromu (izgov. Žeromu), brezbožnežu in razkošnežu. Zraven tega človeka je morala pobožna Klotilda preživeti svoja mlada leta in dočim je živel on v pohujšanje celi Evropi, mu je bila ona zvesta žena in vzgladna mati svojim otrokom. Po preobratu l. 1870 je ostala sama, ker je tudi njen ničvredni mož pobegnil in je potem do smrti kot samotarka svoje zadnje dni premolila na gradu Moncalieri v domovini. Klotilda je že izza svojih otroških let tako pobožno živela, da je

bil splošen glas, da je svetnica. Govori se, da je papež Pij X., ko je izvedel o njeni smrti, izrazil željo, da se začne s pripravami, da se jo proglasi za blaženo, in rimski list „Osservatore Romano“ je slavil njeno sveto življenje, ki se more imenovati žrtev zjedinenja Italije.

Marija Klotilda Savojska se je rodila l. 1843. Že kot otrok je veliko molila, se ni brigala za dvorske prireditve in je bila najrajši sama. Hudo je bolelo nežno princeso lahkomišelnost življenje njenega očeta Viktorja Emanuela in sklenila je, da postane redovnica, da da Bogu zadoščenje za grehe svoje rodovine. V njeni bogoljubnosti jo je pred vsem utrjevala njena mati, Habsburžanka, in njena vzgojiteljica marchesa di Villamarina. Edini lepi dan v njenem življenju je bilo prvo sv. obhajilo. Po obhajilu jo je mati vprašala, za katero milost je Boga prosila? Odgovorila je: „Prosila sem ga, naj me ne napravi za kraljico.“ Toda Bog je ravno njo izvolil za žrtev.

Bilo je l. 1858, ko je iskal Viktor Emanuel zaveznikov proti Avstriji. Spretni Cavour (Kavur) je pridobil za Italijo Napoleona III., in ta dva moža sta napravila politično pogodbo. Kar

pade Napoleonu III. v glavo, da bi Viktor Emanuel dal svojo hčer Klotildo njegovemu sorodniku Jeromu za ženo; sicer ni tega postavil za izrečni pogoj, da se zveže z Italijo proti Avstriji, vendar je Cavour takoj spoznal, da bi se zavezništvo s tem veliko bolj utrdilo. Morebiti je hotel Napoleon III. pokazati evropskim dvorom, ki niso hoteli dati njemu nobene princese za ženo, ampak se je moral oženiti z navadno lahkoživko, da se je vendar našel kralj, ki se ne boji, poročiti svoje hčere z Napoleonovcem, morebiti pa je tudi upal, da Jerome kdaj podeduje italjsko kraljestvo, bogve?

Cavour je obvestil Viktorja Emanuela o Napoleonovi zahtevi iz Baden-Badna, pozneje pa doma osebno. Dvor se je Cavourju zelo upiral, ker je bilo vsem mlade, Bogu udane in svetu tuje princese žal, zlasti oče se ni mogel z Napoleonovim načrtom nič kaj sprijazniti. Sam se ni upal svoje hčere, ki je bila tedaj še-le 16 let stara, obvestiti, končno sta ji skupaj s Cavourjem razložila, kaj želita od nje. Cavour je dejal Klotildi: „Italija se bo Vam zahvalila za svoje osvobojenje!“ Klotilda mu je ponižno odgovorila: „Ker moj oče to želi, je ta zakon zame gotovo primeren. Jaz se očetovi volji popolnoma podvržem in upam biti srečna.“ Viktorja Emanuela so pri teh besedah polile solze.

Med tem so se prekinile diplomatske zveze Francije z Avstrijo, in na obzorju je stala vojska. Takorekoč kot uvod k vojski sta se Klotilda Savojska in princ Jerome poročila in topovi pri Magenti, Solferinu in Villafranci so spremljali prvo leto njunega zakona, zjedinjena Italija je vstala na grobu sreče hčerke prvega kralja italijanskega. Ni čuda! Princ Jerome je bil sin istoimenskega bivšega kralja Westfalskega, ki ga je imenovalo ljudstvo kralja „Immerlustig“. Sin je podedoval od očeta vse slabe lastnosti. Vlačil se je po pariških beznicah, vzdrževal zdaj to zdaj ono vlačugo, se bratil s komunisti in bogotajci ter je to svoje življenje tudi v zakonu nadaljeval. Parižani so mu naredili ime Plon-

Plon in se deloma naslajali, deloma zgražali ob njegovih škandalih, ki so izdajali surovega človeka. Vrhu tega je bila stara Klotilda 16 let, princ Plon-Plon pa je šel že proti 40. Piemontezi so Viktorju Emanuelu zelo zamerili, da je svojo nedolžno hčer, ki ni bila za svet namenjena, dal v zakon takemu ničvrednežu, aristokratske dame so sklenile, da se ne udeleže na čast princu prirejenega plesa, princ karignanski pa, sorodnik piemontškega kralja, je slednjega na kolenih prosil, naj se premisli. Najbolj pa je bil ogorčen na Viktorja Emanuela general Lamarmora, ki je povedal kralju v brk, kakšno sramotno kupčijo je napravil. Žal, da je bilo prepozno.

Kreposti bogoljubne princese iz savojske hiše pa so se še-le v zakonu pokazale v vsem sijaju. Dočim je na Napoleonovem dvoru v Parizu vladalo pregrešno razkošje, je živela Klotilda življenje svetnice. Če je le mogla, se je odtegnila dvornim prireditvam, če pa ni mogla, se ji je udeležila, pokorna svojemu možu in se pri vsaki priliki pokazala kot hči iz kraljevske rodovine. Zatajevala je sama sebe, svoje bolečine skrivala vase in nosila težki jarem svojega zakona in svojih dolžnosti z uprav junaško potrpežljivostjo. V gledišče, k dirkam in javnim slovesnostim pa sploh ni hodila, in Parižani je niso niti poznali, le diplomati in dostojanstveniki so jo videli na par dvornih plesih in sprejemih. Pri takih prilikah pa je pokazala, da je visokega duha v najboljšem pomenu besede. Ko ji je Napoleonova žena, cesarica Evgenija, ki je menila, da je princesa le nekoliko boječa in nerodna, ob priliki sprejema diplomatskega zbora dejala, da ji itak ni treba z vsemi govoriti, ji je Klotilda odgovorila: „Vi pozabljate, da sem bila rojena na dvoru in vzgojena in da je to moja dolžnost.“ Take besede so morale cesarico Evgenijo, bivšo špansko plesalko, hudo boleti, čeprav Klotilda ni nikogar nikoli namenoma žalila. S cesarico Evgenijo, ženo brez vsake nravi, je bilo seveda težko izhajati. Ko cesarica Klotildi ob neki drugi priliki ni

čala miru, češ, da se mora nekega plesa na vsak način udeležiti, ker bo veliko novega videti, je odgovorila Klotilda, da zanimajo take dvorne prireditve le tiste, ki na-nje še niso navaženi. Ta ironija je Evgenijo zelo zadela, in odslej je pustila Klotildo, da je živela po svoje. Med tem ko so druge v Longchampu nosile na ogled svoje toalete, je princesa Klotilda, črno oblečena in nepoznana, klečala v cerkvi sv. Roka.

Mož jej je prizadeval samo žalost. Napoleon III. je Jeromu, ko se je oženil, dal 200.000 frankov, da kupi zanj za svojo nevesto dragulje. Prince Jerome pa je v ta namen porabil le 60.000 frankov, ostalo je porabil za svoje priležnice. Preživel je s svojo ženo le prvih par tednov in se nato povrnil k svojemu prejšnjemu, razuzdanemu življenju. Klotilda pa ga je vendar ljúbila, kakor mora ljubiti žena moža in mu rodila tri otroke, za svojo bol pa je iskala leka pri Jezusu v najsvetejšem zakramentu. Mož se črez svojo sveto ženo ni mogel niti najmanj pritožiti in morebiti je njena miloba, bogoudanost in čistost vrgla vsaj en žarek v njegovo, vseli pregreh polno srce. 11 let je živela Klotilda na dvoru v Parizu in vzgajala svoje otroke, leta 1870. pa se je zrušila Napoleonova slava v prah. Jerome je z drugimi vred pobegnil, Klotilda pa je ostala v Parizu sredi strahovlade komune. Toda nihče ji ni skrivil lasu. Njen oče Viktor Emanuel je poslal v Pariz svojega adjutanta, da jo varuje in spremi domov v Turin, toda Klotilda mu je odgovorila: „Noi di casa Savoia non conosciamo paura!“ — „Mi iz hiše savojske strahu ne poznamo!“ — Še-le nekoliko pozneje je zapustila Klotilda Pariz v odprtem vozu in komunardi, ki so občudovali njen plemeniti pogum, se je niso dotaknili: polno spoštovanja ji je napravilo ljudstvo prostor.

Klotilda je odšla v Turin, kmalu nato pa na grad Moncalieri, kjer je preživela celih 41 let kot samotarka. Bog tej ženi, ki je bila že toliko pretrpela, ni prihranil najhujše izkušnje.

Njen oče Viktor Emanuel je istega leta, ko je padel Napoleon III., zavzel Rim in oropal papeža svetega mesta. To je bil za Klotildo najstrašnejši udarec. Klotilda je svojega očeta neizmerno ljubila, ljubila pa je z vsem žarom svoje duše tudi svojo domovino Italijo. Bila je ponosna, da je žrtvovala v blagor svoje domovine svojo srečo in s svojo zvezo z Napoleonovcem pospešila osvobojenje Italije izpod tujega gospodarstva. Koliko bolj jo je moralo boleti, da se je zedinjeaje njene ljube domovine končalo z zavzetjem Rima, da je zadelo izobčenje njenega očeta in da je postal Sv. Oče vjetnik v Vatikanu! Klotildi, zvesti hčeri cerkve, je bilo odslej življenje še bolj breme. Odslej je cele noči premolila, skrbela za reveže in delala pokoro za svojega očeta, za greh savojske rodovine. Papež Pij IX in Leon XIII. sta ji večkrat poslala po svojih škofih svoj blagoslov. Tudi Pij X. je visoko čislal mučenico iz savojske rodovine. Junija t. l. pa jo je Bog poklical k sebi.

Klotilda Savojska more biti tudi nam za visok vzgled. Slovensko deklet se lahko iz njenega življenja nauči, kako more človek tudi v najtežavnejših razmerah življenja ostati Bogu zvest. Klotilda je bila rojena in vzgojena na dvoru v Turinu, pozneje pa je živela na dvoru v Parizu, koder je videla povsod le greh, gnjusobo in razkošnost. Že mlado so prodali. Klotilda pa je ohranila svojo čistost, izpolnjevala vse svoje dolžnosti, junaško potrpeala in nobena stvar je ni mogla od Boga odvrniti. Največ je pripomogla k temu njena ljubezen do molitve in goreča ljubezen do Jezusa v Najsvetejšem. Če more žena v takih okolištinah kakor Klotilda, ostati pobožna, sovražiti greh in živeti tako čednostno, če je mogla žena v tako brezbožnem času, kakor je bil oni, ostati tako zvesta katoličanka, koliko bolj mi, ki smo toliko na boljšem! Bodi Marija Klotilda Savojska tudi našim dekletom in ženam za vzgled!

Razgled po svetu.

Dočim se pri nas čuti že suša, so po Galiciji in Bukovini imeli zadnji čas grozne nalive in povodnji, ki so napravile ogromno škodo. — Na Francoskem in v Ameriki pa je zadnji čas bila strašna vročina, da je pomrlo več ljudi. — Na Ogrskem je porušil strahovit potres mnogo hiš, zlasti mesti Kečkemet in Veliki Kőrös sta hudo prizadeti. V Kečkemetu se je odprla zemlja in bruhala, vroče-modrikasto blato, vdrla se je neka ulica, potrgale so se plinske in vođovodne cevi in je zalila voda ljudi in vozove, ki so se pogreznili v globino. — Mesto Bienerttha je postal sedaj mi-

nistrski predsednik Gautsch, ki je bil že večkrat minister. — Na Portugalskem je izbruhnila vstaja mornarjev proti republiki, ki so jo pa zadušili. — V Madridu, glavnem mestu španskega kraljestva, se je vršil koncem junija velikanski shod v čast presv. Rešnjemu Telesu. Nad 100.000 tujcev je prišlo v Madrid, ne vštevši Špancev. Shod je bil veličastna verska slovesnost. Vdeležila se ga je tudi vlada, celo kralj sam. — Med Turčijo in Črnogoro so razmere zelo napete, bati se je vojske, a evropske vlade bodo menda preprečile bojni požar.

Orli.

Maribor. Občni zbor telovadnega odseka »Orel« v Mariboru, ki je del S. K. S. Z., se je vršil na dan sv. Cirila in Metoda 5. julija zvečer. Po poročilih o delovanju odseka, o katerem bomo še posebej spregovorili, se je vršila izvolitev novega odbora, ki se je sledeče sestavil: Načelnik brat Hrab. Ham; predsednik dr. K. Verstovšek; podpredsednik brat Ferdo Leskovar; tajnik Lavoslav Kemperle,

nj. namestnik R. Simonič; blagajnik Fr. Žebot, nj. namestnik J. Praprotnik; odbornika Jakob Kores in č. g. dr. Fran Kovačič. Zborovanje je vodil podpredsednik Ferdo Leskovar. Pozdrave S. K. S. Z. je prinesel č. g. dr. Hohnjec, ki je spregovoril tudi navduševalne besede. O predavanjih je poročal br. Praprotnik. O delovanju Orla bomo še natančneje poročali. Na zdar!

Dekliški vrtec.

Različni nasveti.

(Dogovor: članica dekl. zveze in splesalka).

Micika: Vidiš, tako se godi vsem plesalkam; luštno je in vesela sem. Kađar mi je dolg čas, semalo zavrtim, pa je. Nikdar mi pa ni za tiste vaše dolgočasne neumnosti pri Dekliški zvezi. Ne, to mi pa ne gre v glavo, zakaj toliko dekl. rajši čepi v tisti društveni sobi, kakor pa za mizo pri rujnem vincu. Oj, Silva, le pusti to, pa pojdi rajši z menoj, boš vsaj enkrat vesela, saj tako nisi nikoli.

Silva: Pusti me pri miru s svojim nagovarjanjem. Saj veš, da je moja dolžnost, se držati tega, kar je pošteno.

Micika: Ha-ha, kje pa je vaša poštenost? Li morebiti na jeziku?

Silva: Povsod zavzema prvo mesto, a za njo nastopijo njene tovariši-

ce: ponižnost, krotkost, nedolžnost in nepremagljiva volja.

Micika: Le nikar se preveč nehvali, Silva, saj vem, kake da ste v vaši vrsti pri Dekliški zvezi. Stokrat ljubši mi je ples kot pa vaša navidezna „izobrazba“ in ponižnost.

Silva: Misliš li, da vživaš ti pri plesu pravo, resnično veselje? Opusti to, sicer se boš kesala, pa žal prepoznano.

Micika: Mi ne pride na misel, jaz naj bi ples opustila?

Silva: Tako je, ljuba moja, opusti že vendar enkrat ta nesrečni ples ter pristopi k naši prepotrebni Dekliški zvezi. Oj, Micika, boš videla, kako boš srečna pri nas.

Micika: Nak', tega pa ne storim, več veselja vžijem pri plesu, kot pa pri vas, sicer pa delam jaz po svoje.

a ve delajte po svoje. Mene ne izpreobrne nihče, kar sem, to hočem tudi ostati. Adijo Silva, s teboj ne govorim več.

Silva: Ubožica, Bog daj, da bi se kmalu spametovala. — O, da, Marija jo bo še pripeljala na pravo pot, njo moram prositi, ona me bo uslišala.

To je bil kratek pogovor dveh mladenk. Kaj mislite, mile sestrice, katera je zmagala?

Povem vam, da Marija nesrečne plesalke ni zapustila. Pripeljala jo je na pravo pot, na pot — resnice, in sicer po vroči prošnji vrle neustrašene članice Dekliške zveze.

Vidite, mladenke! Take moramo biti tudi mi. Naj nam bo ta pogovor v vzgled in v spodbudo, da ne odnehamo prej, dokler ne zmagamo!

Veliko imamo še sicer sovražnic, a nič ne de, prosimo za nje našo močno Zaščitnico, da jih pripelje v tabor resnice in ponižnosti.

Sedaj pa mile sestrice k drugi točki: Ob novem letu sem omenila tudi nekaj o abstinenčnem gibanju. Radovedna sem, kako ste kaj v tem napredovale na Štajerskem? Že imate veliko abstinenčnih odsekov? Poročajte o njih. Zelo se že veselim poročila!

Pa še nekaj mi je prišlo na misel, namreč: da bi se moje ljube sestrice poprijele „zdravniške vede“? Veste, ljube moje, mnogo imamo na razpologo domačih zdravil. Ena ve za to zdravilo, druga zopet za ono, za vsakovrstne bolezni. Poglejte, kako bi bilo to pametno, ko bi me dajale si ena drugi v Dekliškem vrteu dobre nasvete, s čim se n. pr. zdravijo oči, otekline, zelodčne bolezni, glavobol itd. Vsako dekle ve nekaj, a vse skupaj pa veliko; od tega bomo imele veliko korist. Ljube sestrice, poprimite se tega dela, no, po naše bodi rečeno: „zdravniške vede“, da lažje raztolmačimo pomen.

Saj nam to dovolite, g. urednik, kaj-ne? (Da, toda previdno in zanesljivo mora biti. Zlasti na postrežbo holicov obračajte skrb. In sedaj poleti nabirajte zdravilnih rastlin. Ur.) Zagotovljena sem, da bom že v 2. številki „Našega Doma“ čitala nekaj o tej na-

ši iznajdbi. Le pridne bodimo, pa vsaka naj natanko razloži, kako se to in ono domače zdravilo uporablja in zoper katero bolezen. Tudi jaz vam bom drugič povedala nekaj točk, seveda, če mi tega ne boste zamerile! Kajti zamere se pa le bojim, ker dekleta znajo tudi huda biti. Pa kaj, saj je prav, da so, kadar je treba.

Poglejte vrlo našo gđc. „Kuharico“, kako skrbi lepo za nas, le hvaležne ji bodimo. Vem, da bi se ji veliko mladenk rado pismeno zahvalilo za njen trud, pa žal, naslova ne vedo; no, drage, veste, isto se tudi meni godi! Ker ne vemo za naslov!

Tudi gđc. Ljubomira nas neumorno razvedruje s svojimi ljubkimi pesmicami in spisi. Enako tudi gđc. Zvonimira, Slavka, Marica i. dr.!

Poglejmo čebelice! In me? Kaj smo storile? Učimo se! Zdaj pa začnimo še delati, na dan z našo „Zdravniško vedo“!

Sedaj pa, ljube moje sestrice, konec je članka. Prepričana sem pa, da me boste ubogale.

Želim vam, mile sestrice, obilo blagoslova božjega tam v moji nepozabljeni zeleni Štajerski.

V kratkem pa zopet na veselo svidenje v „Našem Domu“, katerega vselej z nepopisnim veseljem pričakuje vaša, vas drage mladenke štajerske, srčno ljubeča in zvesta — sestra Pepca S.

Kje je ključ do sreče?

Kdor hoče živeti
In srečo imeti,
Naj dela veselo
In moli naj vmes!

V nedeljo po maši se napotim k svoji že omoženi prijateljici. Na poti se mi pridruži mladenič, ki je šel v sosednjo vas na obisk. On pravi: „Prišel sem pred tednom iz Leobna, moram „starima“ pomagati delati, nas je šest fantov, pa ni nobenega doma. Jaz grem tudi oktobra zopet nazaj v Leoben, bi bil pač norec, če bi delal pri kmetu za 40 kr. cel dan, tam pa imam na dan 4 K.“ Jaz pravim: „Je res lepo plačilo, pa kako to, da so ta-

ko redki tisti, ki bi si kaj prihranili, med tem ko si pri nas marsikateri viničar kupi posestvo.“ On odgovori: „Jaz sem še samec, ko bi imel koga, ki bi me držal nazaj, bi si že lahko kaj prihranil, pa sedaj, delamo samo 8 ur, 16 ur smo prosti, pridejo tovariši, pa pravijo, pojdi, gremo! Zbere se nas po 8 do 10, gremo v gostilno, tam pa sodček piva gor in tako gre naprej! Pa tam je lušno, bolj ko na kmetih!“ Mistlila sem si: „Ti iščeš sreče na krivem potu.“

Najlepši čas našega življenja je mladost. Kdo se je ne spominja rad še v poznih letih? Večkrat se slišijo besede: Oh! Ko bi jaz še enkrat bila mlada, porabila bi čas svoje mladosti drugače. Da se tudi nam ne izvije kečaj iz srca tak vzdih, treba nam je, da iščemo pravo srečo. Večkrat gredo mladenke na ples iskat svojo srečo, tam pijejo, plešejo in kadijo cigarete, pa ne pomislijo, da: pitje in kajenje, krajša jim življenje. Kolikokrat mladina ravno na plesu zakoplje svojo srečo in si izkoplje prerani grob. Ko sem služila, umrje znanki moje gospe 18letna hči, ki se je pol leta prej na plesu prehladila; ko je bila na smrtni postelji, je vedno klicala očeta, a materi je pravila: „Proč od mene mati, tebe ne maram, ti si kriva, da moram umreti, ti si vedela, da je ples škodljiv, ko bi mene ne bila pustila na ples, bi jaz lahko še živela.“ Gospo sem poznala, je mnogo prejkala za hčerko.

Priti moramo do prepričanja, da pravega veselja v ponočnih veselicah, pri pijači in plesih ni; vzbuditi se mora v nas veselje do priproste narave in iskati moramo počitka in razvedrila tam, kjer se odpočije naš duh in okrepi naše telo. S tem postanemo sposobni za delo in zabranili bomo mnogo bolezni. Nespametno razveseljevanje pa mora uničiti živce in nas dovesti do bolezni, katere so dandanes med nami tako razširjene.

Če hočemo najti pravo srečo, tedaj se poprimimo resnega dela, delo samo nas sicer ne stori srečne, a potne srage so biseri do častne sreče.

Delajmo tedaj v društvih in doma. Večkrat so ljudje o kaki dobri stvari napačno poučeni, spravimo stvar na jasno in jih poučimo, a s trdovratnimi nasprotniki se ne prepirajmo. Vzdignimo narodno zastavo tako visoko, da bo vsakdo vedel, kakšnega mišljenja smo. Prizadevajmo si s prijateljnostjo pridobivati k Marijini družbi in Dekliški zvezi šoli odrastle deklice, da se njih mlada srca vnamejo za dobro stvar. Navezujmo z ljubeznjivostjo in miroljubnostjo na dom svoje brate, da ne bodo po naši krivdi odšli v svet, kjer bi med lahkomišelnimi tovariši izgubili ljubezen do starišev in rojstne hiše ter pozabili na Boga in domovino.

Hodimo kot mladenke in, če je božja volja, kečaj, kot vzorne žene in gospodinje po potu, ki je ključ do prave sreče.

Sklepam z besedami našega pesnika Cimpermana, ki poje:

Prijatelj, življenja se modro veseli,
Samo od sveta premnogo ne želi,
Dokler ti sijajo dnevi mladosti,
Telesne in dušne vezbaj kreposti
Kader nezgoda krog tebe vihari,
Obupu se ne vdajaj nikari,
Pozorno mi slušaj uke modrakov,
A skrbno se čuvaj lisc in lisjakov,
Služabnik odločen ostani resnici
Ter klanjaj se brez upora pravici:
V srce si zapiši te svete moje
In lahko sem porok sreče tvoje!

Mladenka s Pesnice,

Ne v tujino! Draga tovarišica na Dunaju! Srčna zahvala za cenjeni spis v 12. števil. „N. Doma“, katerega sem tudi jaz z veseljem čitala. Res je, kar si nam pisala, ko bi le vse posnemale tvoj spis, da bi res ne ostal brez sadu. Čeravno te ne poznam, ti izrekam srčno zahvalo za to. Res je, da malokatera, če že enkrat služi v večjih mestih, ostane zvesta veri in domovini. Tedaj se sramuje svojih lastnih starišev in zataji svoj dragi materni jezik. Ah žal, da se še kaj takega doma med priprostimi dekleti sliši. Če že znajo par nemških besed, tedaj pa slovenski že govoriti nočejo. In le silijo v mesto, kjer se jim morda slabeje godi, kakor doma. Ali da se

le lahko kratkočasijo po mestnih in toliko škodljivih veselicah. Tako je res potem, da se lahko pogube. Če vas pa že usoda zanese v tujino, ostanite zveste domu in veri. Ne dajte se pregovoriti ničvrednim osebam, ki vam ponujajo na vse mogoče načine nepošteno veselje. Rajši prebirajte lepe in koristne časnike in prepevajte lepe slovenske pesmi, s tem vam bo čas hitreje potekel, kakor če ga zapravljate v slabi tovarišiji in grešnem veselju. Tudi mene je zanesla usoda pred par leti ne samo na Dunaj, temveč daleč, daleč v drugo deželo. In lahko rečem, ne da bi se hvalila, ostati sem hotela zvesta domovini in sem tudi ostala. Prišla sem med trde Nemce razen mojih sorodnikov, pri katerih sem bila. — In kakšno veselje je navdajalo moje srce, ko sem slišala tuptam kako slovensko besedo. Koliko veselja sem občutila še-le takrat, ko sem lahko v svojem materinem jeziku opravila velikonočno dolžnost. In kjerkoli sem bila, sem se z radostjo zavedala, da sem Slovenka. Ni me bilo sram, odkritosrčno povedati: Slovenka sem! — Ni pa tudi minila ne ura, ne dan, da bi ne mislila na svoj ljubi domači slovenski kraj. Če sem stopila zvečer na prosto in gledala na sinje nebo, spomnila sem se domovine in svojih ljubih domačih. Oh, nečestokrat sem bila v duhu na rodni zemlji. Z veseljem sem zmiraj pričakovala kakšnih poročil od starišev in prijateljic, katere so mi zmiraj rade poročale, koliko nedolžnega veselja imajo v svoji M. d. d. in Dekliški zvezi. Tudi sem zmiraj dobivala „Glasnik Najsv. sre“, katerega sem z veseljem prebirala in tudi drugim slovenskim družinam posojevala. Rada sem tudi prepevala slovenske pesmi. S tem sem si kratkočasila dolg čas v mestu, s tem sem si preganjala neizrečeno domotožje. — In tako je hitro tekel čas, mesec za mesecem, in minulo je leto in sklenila sem, odpotovati v domovino. Z velikim veseljem sem čakala dneva, ko se bom odpravila na daljno in težavno pot, pa vendar veselo pot, pot v svojo domačijo. Vsa srečna sem se poslovila od svojih

sorodnikov in šla z veselim srcem na kolodvor, proseč Boga, naj mi da potovanje srečno dokončati. Veliko je bilo veselje mojih domačih, še večje je navdajalo mene, da sem gledala zopet mili obraz matere in očeta, svojih dragih bratov in sester. Vsa srečna sem bila, da sem bila le zopet doma na naši mili slovenski zemlji. Tako če hočemo, lahko ostanemo pridne in poštene tudi v tujini. — Sklenila sem potem, ostati zmiraj doma, ali Bog je obrnil drugače, v bližini sem pa vendar. Če mi je le mogoče, se rada udeležim shodov, čeravno imam daleč.

Zato kličem vsem slovenskim dekletom iz celega srca: le ostanite doma! — Ker res je, kar pravi pregovor: „Dobro povsođ, doma najboljše“, in „Ljubo doma, kdor ga ima.“

K sklepu pa iskreno pozdravljam vsa slovenska dekleta; le navdušeno delujete za blagor naš in naše domovine. Še enkrat srčno pozdravljena, ti veri in domu zvesta Slovenka na Dunaju. Ti pa, dragi „Naš Dom“, razširi te vrstice po celi naši domovini in zbudi srca vseh slovenskih mladenk, da začno živeti in delovati za blagor naše domovine.

Varujmo svojo dekliško čast! Druge in nepoznane prijateljice, oglasim se prvič s svojim dopisom, zato pa upam, da mi ne boste zamerile, če ni tako umetno sestavljeno, imam pa tem boljši namen. Varujmo svojo dekliško čast, izogibajmo se slabe družčine, posebno drugega spola, varujmo svoje oči, katere so premnogokrat krive hude dušne rane.

Popišem vam tukaj vzgled, kaj stori slaba tovarišija. Imela sem tovarišico, bila je pridna, akoravno je stariše izgubila v zgodnji mladosti, skupaj sve delili veselje in žalost, pa tudi k sv. zakramentom sve vsak mesec skupaj pristopali. Do 16. leta je bila še dobra, ko pa je začela drugam hoditi na delo in je tam grešno govorjenje radovedno poslušala, postajala je vedno slabša, sv. zakramenti je niso več veselili, mene se je pa začela izogibati, zato, ker sem ji prigovarjala k rednemu prejemanju sv. zakramentov; po-

stala je napihnjena v vseh rečeh in pri teti jej ni bilo več všeč; šla je služiti na Nemško, misleč, da najde tam svojo srečo, pa revica se je motila, namesto sreče je padla v nesrečo, vsekala je svoji duši hudo rano, strašno rano, katera se nikdar ne zaceli, in sedaj obžaluje bridko svojo žalostno usodo, pa prepozno je, dekliška čast je izgubljena, da, za vedno je izgubljena.

Ljube prijateljice, katera izmed vas si želi biti na njenem mestu? Gotovo nobena! Vsako pošteno deklet spreleti mraz, če le sliši kaj takega, zato pa bodimo previdne in vselej vsako stvar dobro premislimo, če bo to, kar storimo, tudi za dušo koristno; treba je pa tudi, posebno še mladini, pobožno in pogosto moliti za pomoč iz nebes!

Vekoslava.

Prijaznost. Večkrat sem brala in tudi slišala tožiti, da stare šege čim bolj izginjajo izmed slovenskega ljudstva. Da, res, slovensko ljudstvo, kje so vse tvoje lepe šege in navade, kakor n. pr. narodna noša? Dandanes so kmečka dekleta kot mestne gospodične, kakor pravi deklet iz Dravskega polja v zadnji števi. „Našega Doma“. Ta ima lase kakor sračje gnezdo, ta ima zlat prstan, druga verižico okrog vratu, ali celo uro. Moj Bog, kam smo vendar prišli? Ali se ne spominjajo ta pašopirjena dekleta besed našega nepozabnega pesnika Gregorčiča, ki meni tolikokrat prihajajo v spomin:

Tebi deklet pa ni treba krasila
Krasa dovolj si od neba dobila ...
Lepa, najlepša si sama na sebi,
Lišpa ni treba oj deklica tebi.

Po ves teden so na polju pri delu, v nedeljo pa gredo nališpane — v cerkev k razstavi. Če greš mimo njih, te niti ne pozdravijo, obrnejo obraz proč od tebe, ker si priprost ali priprosta. Ko bi ne bilo te napihnenosti, cvetela bi še dandanes pri Slovencih tista ljuba staroslovenska gostoljubnost in prijaznost, o kateri sem namenila danes na kratko nekaj povedati. Kako lepo se nam zdi, če pridemo v kako

hišo, bodisi da smo znane ali ne, in nas prijazno sprejmejo. Včasih pa, in tudi meni se je že primerilo, da sem prišla k hiši, pa nobeden od domačih ni imel besede, kakor bi bil mutast. Jaz sem začela ta in oni pogovor, povedala, kaj me je privedlo k njim, pa vsi so se držali, kot bi se nazobali kislega grozdja. To je neolikanost in neprijaznost. Ves drugačen utis pa napravi na nas, ko pridemo k prijaznim ljudem, ki nas lepo sprejmejo, če si znan ali tujec. To je tista lepa staroslovenska gostoljubnost, po kateri so se naši pradedje tako odlikovali. Druge mladenke! Bodimo prijazne z vsakim človekom, je tujec ali domačin, imeniten ali priprost. Tudi naše sovražnike lepo pogledimo, katerim smo se sedaj ob teh volitvah tako zamerile. S prijaznostjo in uljudnostjo bomo napravile na vsakega najboljši vtis. — Vas prijazno pozdravlja vaša sestra

Ljubomira.

Dobra gospodinja. Če bi širom sveta povpraševali po najbolj razširjenemu in najbolj priljubljenemu mesnemu pridatku, dobili bi brezdvomno odgovor: „salata“. Pozna in ljubi jo bogatin in revež, otrok in odrasel človek. Mislim torej, da je umestno, če tudi salati privoščimo nekaj besed. Bode se mi smejale in rekle: čemu o tem govoriti; salato menda ve vsakdo pripravljati. — Ni res, vam odgovarja stara kuharica. Tudi med salato in salato je razloček, ne samo glede vrste salate, temveč tudi glede pripravljanja. Danes le nekaj splošnih opomb; prihodnjič o posameznih vrstah salate. — Prvi pogoj, da je salata okusna, je fino, dobro olje. V naših krajih, osobito na Murskem in Dravskem polju in v Slov. goricah, smo tozadevno res na dobrem, ker imamo na razpolago neprecenljiv domač pridelok, to je bučno ali tikvino olje. Kaj boljšega si kar misliti ne morem. V slovenskih pokrajinah, kjer ne pridelujejo omenjenega olja, stoji stvar drugače. Ker je le malokdo v stanu, si kupiti res fino laško olje, pa zabeljujejo salato s cenejšim, slabejšim oljem, ki pa daje salati neprijeten okus. Zato naj velja pravi-

lo: „Kdor nima na razpolago domačega tikvinega ali tudi lenovega olja, in si ne more radi visoke cene kupovati laškega olja najfinejše vrste, ta naj zabeli salato s slanino ali zaseko. Po mojem okusu ni slabšega nego salata, zabeljena s slabim oljem. — Drugi pogoj tvori dober kis ali ocet (jesih). Tudi tukaj priporočam domači pridelek, vinski ali sadni jesih. Vse, kar je kupljeno, osobito esenca, je škodljivo zdravju. K salati pride še marsikak drug pridelek, ki je pa različen po vrsti salate, zato hočem o tem govoriti v prihodnjem pri podrobni razpravi o salati. — Mlade kuharice bodite pozdravljene od stare tovarišice! — Dost. uredništva. Ne vem, ali se bodo kuharice smejale ali jezile, ali u-

rednika celo s kuhačo nagnale, da se danes enkrat meša v njih, čestitljiv posel. Gre se za to ljubo salato. — Res je bučno olje najboljše in povrh paš domač pridelek, ampak za vsak želoдец ni. Zatorej je pri večjih mizah dobro, če je na razpolago tudi laško olje. — Mnoge kuharice imajo tudi navado, mešati med salato česnek. Marsikdo ga ima rač, drugemu pa ogabi ves obed in pokvari želoдец za več dni. Če ima tedaj kuharica goste, o katerih ne ve, ali jim ljubi česnek ali ne, naj ga ne devlje med salato, če pa so med gosti tudi ljubitelji česnaka, se naj jim naj drobno zrezan ponudi na krožniku in si ga naj sami namešajo med žlahtno salato.

Društveni glasnik.

Kamnica. Dvoje veličastnih slovesnosti se je vršilo zadnji čas v Kamnici pri Mariboru, o katerih naj izve tudi drugi slovenski svet. Dne 28. majnika je obhajala mnogoštevilna dekl. Marijina družba stolne in mestne župnije v Mariboru tukaj desetletnico svojega obstanka. Njej se je pridružila tudi selniška in kamniška dekliska družba. Po cerkveni slovesnosti so šle Marijine hčerke na Marinškov vrt, kjer so deklamovale in govorile Mariji v čast, pa tudi niso pozabile v lepih dovršenih govorih navduševati se med seboj za čednostno življenje. Držimo se trdno sv. vere in naše mile slovenske narodnosti, je bil zadnji odmev te lepe svečanosti. Čuditi se le moramo, da še navedemo v mariborskem mestu, kjer je toliko nemškega duha, kjer protestantizem hoče vzdigovati svojo glavo, v srcih priprostitih deklic toliko verske in narodne navdušenosti. To pač stori dobro berilo in izvrstna organizacija. — Dne 2. julija so pa prišla dekleta Marijinih družb skoraj iz vseh obmejnih župnij, od Sv. Magdal. v Mariboru, iz Radgone, Jarenine, od St. Jurja na Pesnici, iz St. Jurja na Ščavnici, od Sv. Petra, Sv. Martina pri Vurbergu, od Sv. Križa, Cirkovc, St. Jurja pri Taboru v Savinjski dolini, St. Ilja v Slov. gor., Maribor, stolna župnija. Lepo se je vršila cerkvena slovesnost, pri kateri jih je navduševal v milih dveh govorih g. dr. Zdešar, sotrudnik naših mladinskih listov. Na Marinškovem vrtu je pa nastopilo 22 deklet iz štajerske dekliske zveze, ki so razvijale kaj lepe misli. Iz Magdalene: Delajmo za Marijo in narod, iz Poberž (Magdalena): svet naj ve, da je še Poberž na slovenskih tleh, iz St. Jurja ob Pesnici, za vero: kako naj živimo; za narodnost: kako naj delamo (slovensko dekle premore veliko). Isto misel so izražale zastopnice od Sv. Križa in od Sv. Pe-

tra. Dobajeva od Sv. Križa je priporočevala katoliška bralna društva z izvrstnimi dokazi. Maticičeva I. se je vnela za poštenje deklet in iz Jarenine za čednostno življenje. Iz Kamnice: kako se naj nosimo, zakaj se naj varujemo plesa, kako se obnašamo proti nasprotnikom. Maticičeva II: Na meji smo, bodimo na straži, priporočuje našo Stražo. Rojakinja našega č. g. dr. Korošca iz St. Jurja na Ščavnici, Horvatova je pa nam lepo razložila zgodovino: Slovenci nekaj in sedaj, in sklenila, kakor so se naši pradedje borili za verske in narodne svetinje, to storimo tudi mi, da jim ne bomo delali sramote. Zastopnica iz Cirkovc na Ptujskem polju nam je pa izrazala veselje nad zmago g. Brenčiča in je dokazala, da ima tudi dekliska zveza pri tem svoje zasluge. Iz Kamnice je pa nam podala mladenka primero med devico Orleansko in slovenskim dekletom, med Francozom in Turkom, Nemcem in Slovencem. Iz Cirkovc II: O hinavskih sovražnikih naše vere. Iz Radgone: Naše prijateljce naj bodo: božja beseda, molitev, ponižnost, sramežljivost, previdnost, Marija. Naši prijatelji pa: Jezus, angel varih in vsi svetniki. Iz Kamnic: Naša sreča za bodočnost bode, ako bomo dobre gospodinjce, ki delajo za vero in narod. Iz St. Jurja v Savinjski dolini izraža veselje nad zmago pri volitvah. Marijine družbe so tam spametovale narod in apelira na mejo. K sklepu so še pa č. g. dr. Zdešar dekletom razložili, da se pri nas vjemajo pojmi nemštvo in protestantizem. Pri vseh govorih se je videlo, da so bili izvirni. Iz tega lahko sklepamo, da so pri nas mladeniške zveze velikega pomena za poduk in vtrjenje naše mladine. Mladina, le tako naprej. Napravi še nam več takih vspešnih uric!

Žetale. Cenjeni mi »Naš Dom«, sprejmi blagohotno te vrstice in naznani po vsem Slovenskem, da tudi Žetalanci več ne spimo, ampak se prav pridno giblamo in napredujemo vsestransko. Posebno marljiva je naša dekleta, ki prav pridno obiskujejo društveno sobo, si tamkaj izposojujejo dobre časnike in prekristne knjige. Zadnje nedeljo so nas pa kar presenile s prekrasno igro »Lurška pastarica«. Vse igralke brez izjeme so izborno pogodile svoje vloge. Vsi, ki so igro videli, so bili polni hvale in priznanja. Prav lepo je znala deklamirati pesem Lurški pastarici (Anika Vegrinc). Izvrstno je predstavljala pobožno Bernatko (Lizika Vogler), nad vse ponosno je nastopila ošabna grofinja Leonora (Krivec Marija), kakor nalašč je bila za njo ta najvažnejša uloga. V celem je sodelovalo 20 deklet. Vsa čast in hvala pa gre našemu duhovnemu voditelju, č. g. Jožefu Kranjcu za njihov obilni trud in delo. Igra se je predstavljala dvakrat, 11. in 18. junija. Drugičkrat so nas obiskali vrli sosede od Sv. Križa, njim na čelu č. g. kaplan Anton Penič, za kar jim bodi izrečena srčna hvala. Bili smo vsi veseli in zadovoljni in razšli smo se z nado, da se bo zopet kaj priredilo in sicer naj pridejo na vrsto fantje. Želimo, da bi duh te prekrasne igre vse dni življenja vodil naša dekleta do požrtvovalne ljubezni do Boga in otroškega zaupanja do preblašene Device Marije. Vse čitatelje »Našega Doma« presrčno pozdravlja Žetalski mladenič.

Svetinje pri Ormožu. Premili »Naš Dom«! Ze dolgo zahajaš med nas in te tudi željno prebiramo, a od nas še nisi prinesel nobenega poročila. Marsikdo bi mislil, da ni pri nas nobenega življenja, pa motil bi se. Na Petrovo t. j. 29. junija je bil za nas mladenke dan prerojenja, res dan, ki smo ga že dolgo težko pričakovali. Ustanovile smo si pod vodstvom našega požrtvovalnega č. g. župnika Bratuška »Dekliške zveze«, in s tem se nam je izpolnila že dolgo gojena srčna želja. K tej naši ustanovitvi so se potrudili tudi velečastiti g. dr. Hohnjec iz Maribora, ki kot pravi apostol mladine Slov. Štajerja povsod blagovoljno sodelujejo. V svojem krasnem govoru so nam v prepričevalnih besedah razložili pomen in namen ženske, oziroma dekliške organizacije, za kar jim izrekamo prisrčni Bog plati!

Nastopila je tudi naša rojakinja, tajnica Gornje Radgonske »Dekl. zveze« Tončka Petrovar, in nam je od tamošnje »Zveze« prinesla prijazne sestriinske pozdrave, ter nam v lepem govoru priporočala zlasti zložnost in edinstvo »Zvezi«.

Veleč. g. župnik so nas še krepko spodbujali k neustrašenemu delovanju, ter predlagali za novo »Dekl. zvezo« sledeči odbor, ki se je tudi odobril: Kristina Vraz, predsednica, Nežika Novak, podpredsednica, Francka Vraz, tajnica, Micica Semenič, namestnica, Micica Pihlar, knjižničarka, Micica Kosi, namestnica, Lojzika Janežič, blagajničarka, Anika Spešič, Nežika Zdravec, Zeñka Stih, odbornice.

Ob tej priliki je tudi naša Dekl. Marijina družba prvič nastopila v igri »Svoje glavna Minka«, ki se je prav dobro obnesla. Pred in

med igro so dekleta tudi nastopala z lepimi deklamacijami, med katerimi nas je zlasti Dekliška budnica navdušila.

Tako smo si postavile Svetinjska dekleta temeljni kamen, na katerega hočemo z božjo in Marijino pomočjo zidati trdno poslopje prave dekliške izobrazbe. Mludenke predrage! Sedaj pa le pogumno, složno in vztrajno naprej po začrtani poti, in nasprotnikov, katerih nam žalibog ne manjka, se nam ni treba bati.

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi

A delo in trud nam nebo blagoslovi!

Iskrene pozdrave pošilja vsem dragim sestricam Svetinjska mladenka.

Sv. Ana na Krembergu. Polletno poročilo o mesečnih shodih dekliške zveze braln. društva. Prvi poučni shod je bil 11. grudnia 1910. Nastopile so štiri govornice in sicer, Fr. Kocbek: »Liberalac in svoboda«. Ljudje, ki se hočejo oprostiti črva vesti, se začnejo obračati od Boga, od vere. Pravijo, vse je sleparija, kar učijo duhovniki. Ni Boga, ni greha, človek lahko stori, kar hoče. To je tista novodobna svoboda. Marija Rokavec: Nadaljevanje iz gosp. tečaja na Teharjih. Snaga in red zunaj hiše, ki je posebno izročena skrbi gospodinje. Kaučič Julika se je v svojem govoru ozirala v pretoklo leto, kaj se je storilo in kaj se mora izvršiti v novem letu. Končno se je v imenu cele zveze zahvalila preč. g. duh. vod. za ves trud in vsem tovarišicam za vesele urice v njih sredi. Tirš Genovefa je razpravljala, kar je slišala in učila v kmetijski šoli pri sv. Jurju ob juž. žel. o mleknah in živinoreji.

Drugi shod je zveza imela 8. prosinca 1911. Voditeljica F. Rokavec pozdravi mladenke. Milka Poš je deklamirala »sv. Tarcizij«. Rokavec M. je nadaljevala — snaga v kuhinji in hiši. Pomilovanja vredna je hiša, ki ima neredno gospodinjo. Trezika Dež je govorila »o napačni vzgoji otrok«. Poglavitni vzroki, da imajo dandanes stariši toliko žalosti od strani svojih otrok so: lenoba, nestrahanje ali pomehkuženje in malomarnost ali zanikernost. Take stariše mnogokrat tepe Bog po lastnih otrokih. Vlč. g. duh. voditelj so nam razložili, kaj so framazoni, kako škodujejo sv. cerkvi, kje se shajajo in kakšnih sredstev se poslužujejo, da dosežejo svoje hudobne namene. Tako moremo tudi me napeti vse sile, kjer se da doseči kaj dobrega, blagega.

Tretji shod je bil 26. svečana. Pozdrav voditeljice F. R. Deklamacija »Violicca« Poš M., »Zlati ključ«, Katica Dež. »O dolžnosti ki jo imajo stariši, da vzgoje svoje otroke v zveste in verne državljane«, govorila Dež Trezika. Kavčič Julika je članice svarila pred nespodobnim smejanjem in krohotanjem. Kdaj se pametno dekle smehlja in k čemu? Sneider Marija: »Malo govoriti, veliko delati, vse pretrpeti«. Po teh besedah naj bi se ravnala dekleta naše zveze.

Četrti poučni shod se je vršil 12. sušca. Voditeljica F. R. vsposodbuja mladenke k združenju v Marijinih družbah in dekl. zvezah, k skupnemu delu za Boga in domovino. Za plačilo nam bo mirna vest, poštenje in dobro ime. Dekl. »Moja mati«, Dež Katica. »K sv. Jožefu«

dekl. Poš M., govor Tirš Genovefe: Prava olika in vlnudnost je dostikrat najboljše orodje zoper greh. Olika je celo v stanu obvladati brezverskega posvetnjaka. Le vlnudnost da notranji izobrazbi pravo veljavo. Rokavec M. je razložila nekaj iz zgodovine o Bežigradu, kamor so hodile na izlet mladenke iz gosp. šole na Teharjih. Ferlinc L. pa pripovedko »Izgubljeni sin«. Po petih letih, katere je predsedel v ječi zaradi krive prisege, se je zopet izpreobrnil in poboljšal, pri bolniški postelji svoje umirajoče matere. Nazadnje so preč. g. duh. vod. razložili posamezne točke, opominjali nas, da naj pazimo na vse naše delovanje, gorvojenje, da ne bomo dale komu pohujšanja. Nasprotniki pazijo na nas!

Peti poučni shod je bil 3. malega travna. Voditeljica F. Rokavec je v svojem pozdravnem govoru razložila pomen dekl. znaka, katerega naj bi vsaka članica nosila. Poš M. je opominjala, da nikdar ne smemo pustiti to, kar nam mora biti sveto. Posebno pa skrbimo, da izgine iz naše župnije pohujšljiv časnik Štajerc, ki toliko ljudi otruje s svojim strupom. Dekl. »Kaj delaš tukaj?« Zimič Marija. Padovnik A. je govorila zgodbo o nekem zamorcu, ki je tako lepo stregel svojemu sovražniku po opominih g. misijonarja. »Ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti . . .« Dekl. »Križ« Breznik Mar. G. duh. vod. so svetovali, naj si od vsakega shoda vzamemo sad za celi mesec. Opomnili so nas na trpljenje Jezusovo, ki se začne s tiho nedeljo.

Na šestem poučnem shodu 14. velikega travna je voditeljica F. B. vabila mladenke, naj bi se redno udeleževale prelepih šmarnic. Položimo kot zveste hčerke Marijine, na njeni oltar svoja srca. Prosimo jo, naj z milostljivimi očmi pogleda na častilke svoje. Dekl. »Ave Marija« dekl. Gorčan Mar. Tirš Genovefa — o sovražnikih olike. Orisala je obnašanje, olikanega človeka, kako pozdravlja, se poslavlja, prosi in zahvaljuje, sploh, kako ravna naproti svojemu bližnjemu. Sneider Mar. »O lepem pomladnem času«. Hitimo k Mariji, krasimo njene podobe, svoje srce pa kinčajmo s čednostmi. Kaučič Julika svari mladenke pred mestnimi službami. Ostanimo doma, domovina nas potrebuje. Dekl. »Pozdravljam te« Žvajkar Mar. Dekl. »Slovenska zemlja« Dež Trezika. Dekl. »Slovenska zemlja, rožni maj«, Poš M. Geratič Genov. Kako Bog kaznuje greh zoper 4. božjo zapoved. Neki mož je 21 let trpel strašne bolečine na nogi, s katero je sunil svojega očeta čez prag. Mirno je trpel v duhu pokore grozne bolečine, ko so mu nogo žagali. — Toliko za danes, več pa drugokrat, kako smo životarile, kaj vse ukrenile.

Tajnica.

Slivnica pri Mariboru. Krasna je bila mladeniška slavnost, ki se je vršila dne 25. junija pri nas. Blagoslovlila se je lepa zastava mladeniške zveze. Vsa Slivnica je bila ob tej priliki v zastavah in kinču.

Predpoldne pred božjo službo se je blagoslovlila nova zastava, kateri je kumovala blagorodna gospa grofica Schönborn. Blagoslovil

je zastavo znani mladino ljub in organizator vlč. g. dr. J. Hohnjec Kumica je spregovorila navduševalne besede mladeničem. Pridigo v cerkvi je imel g. dr. Hohnjec. Njegova krasna propoved se je nanašala na besede: »Mladina, spominjaj se svojega Stvarnika v dnevih svoje mladosti!« Asistirano sv. mašo je služil g. dr. Hohnjec. Slovesnosti so se udeležili tudi mariborski Orli v uniformah, pod načelstvom brata Ferdo Leskovarja.

Po cerkvenem opravilu se je vršilo na prostoru pred cerkvijo veliko mladeniško zborovanje, katerega se je udeležila tudi grofica Schönborn. Govorili so: dr. Hohnjec, poslanec Pišek, Žebot, Kemperle in Faleš. Popoldne isti dan se je na obširnem vrtu gosp. Lesjaka vršila velika narodna slavnost, na kateri je bila zbrana velika množica ljudstva, 4 državni poslanci in grofica Schönborn. Vrli domači fantje so predstavljali igro: »Kovačev študent« v splošno zadovoljnost, vršili so se navdušeni govori, petje raznih pevskih zborov in drugo razveseljevanje. Slavno-t se je vršila tudi kot zmagoslavje naše katoliške stranke. Naši slivniški fantje so res dika in ponos naše lepe slivniške župnije. Na zdar!

Tuniška kraljica v igri „Dve materi“

Konjice. Prav prijetna dolžnost me veže, poročati o delovanju naše »Dekliške zveze« v I. četrtletju njenega tretjega poslovnega leta. Kdor količak opazuje organizacijsko gibanje v prelepi konjiški arhidijakoniji, mora priznati, da se ravno dekleta kaj vrlo (gibljejo) držijo — se prav zanimajo in v res pohvalnem šte-

vilu udeležujejo rednih mesečnih sestankov, kar se pri mladniških nikakor ne da doseči v kljub tako prijaznemu, tako — dobrohotečemu vabilu za blagor mladine nad vse vnetega g. vikarja Jurharja —, kateremu je tudi »Dekliška zveza« dolžna veliko hvaležnosti za njegovo vzorno duhovno vodstvo v preteklem letu. Bog mu povrni njegov požrtvovalni trud, »Dekliška zveza« pa mu ostane hvaležna.

V tem četrletju so se vršili 3 podučni, prav zanimivi sestanki, katere je predsednica Malka Solarjeva vsakokrat s pravo, njej lastno spretnostjo vodila. Pri vsakem shodu so tudi dekleta skrbela za mične času primerne pesmice, in s temi oživljale zborovanje.

Prvi shod se je vršil dne 6. marcija.

Franca Lamut je na kratko orisala zgodovino delovanja konjiške »Dekl. zveze« v prvih dveh letih in je potem razvila v kratkih besedah načrt, po katerem hoče »Dekl. zveza« delovati v III. poslovnem letu, ki hoče imeti in vzgajati verna, rodoljubna in domoljubna, poštena, vesela in izobražena dekleta, kar se pa bode doseglo, če bodo dekleta pridno prihajala k mesečnim sestankom, pridno brala dobre knjige in dobre časnike — slabe pa zatirala, posebno umazanega »Stajerca«. Potem je pozivala navzoče družbenice, da naj se zanimajo, pazno prebirajo za »dekl. vrtec« v N. D. in če mogoče tudi same kaj pišejo za njega. Opozorila je tudi na prepotrebno delo za »Sl. Stražo«. Slednjič je še postavila za vzgled slov. dekletom hrabro tirolsko dekle Katarino Lanz.

Potem je nastopila Marija Rak in deklarirala času primerno Gregorčičevo pesem: »V pepelnici noči« in nato govorila o dekliški samostojnosti, ter med drugim dejala: Ne samo za moške je manj hvalevredno, ali naravnost grdo, če so nestalni, kakor trs, katerega vsak vetrič lahko krene, kamor zapilja, ampak tudi za žensko je nelepo, nečastno, če nima v sebi nobene samostojnosti... Tudi me znamo misliti, in tudi me se lahko naučimo pravo pogoditi... treba si nam je samo um zbristriti, treba nekaj znati...

Za njo je govorila Matilda Furman, ki je prav dobro svetovala tovarišicam, kakšno prijateljstvo je priporočljivo, in s kakšnimi osebami se lahko sklepa.

Slednjič je še Pepca Dobočnik naslikala pomen Marijinih družb in D. Z. ter primerjala pridne Marijine družbenice in zveste članice D. Z. z onimi, ki za nobeno ne marajo. Kak razloček! Tukaj pri teh veseli, zadovoljni obrazi, čista, ponižna, pokorna srca, bister um, tamkaj pogostokrat slabo obnašanje, nezadovoljnost, žalostni naslédki. — G. voditelj še k sklepu povdarja, da le res nesebično in požrtvovalno delo, in vstrajnost bodeta dekleta pripeljala do krasnih ciljev, ki jim jih nalaga Marijina ozir. Križevska družba in D. Zveza.

Dne 2. aprila se je vršil 2. redni mesečni shod. Predavala je Julijana Kumer o (nikdar dovolj preklicanem) alkoholu in prav poljudno dokazala njegovo škodljivo delovanje na človeški organizem. Od zdravnikov izjavljena,

strokovna sodba o alkoholu je tale — pravi: Nedoraslemu človeku, predvsem otrokom, je alkohol strup; zdravemu, doraslemu človeku ni potreben, pa tudi ne škodljiv, dokler ga ne zlorabi, torej zmerno uživa. Vendar pa bi naj bila vsacega človeka prva skrb, ker alkohol ne redi in ne greje, da si priskrbi pred vsem zdrave, tečne hrane, toplo obleko, primerno stanovanje — in še le, če mu preostaja od tega na dohodkih, potem za poživljajočo mokroto, v kateri je alkohol.

Frančiška Lamut je popisala svoj izlet na Bežigrad, povedala na kratko zgodovino njegovo in na koncu še mično in podučno dogodbico iz življenja nekega dekleta.

Gosp. voditelj še slednjič razlaga hude nasledke alkohola in izrazi željo, da bi se tudi D. zv. začela zanimati za zmernostno gibanje, ki bode edino pomagalo ozdraviti skeleče rane, katere napravi človeški družbi alkohol.

Tretji mesečni sestanek se je vršil 7. majnika, pri posebno lepi udeležbi.

Pred naravnost mično ovenčano podobo Brezmadežne majniške Kraljice so se dekleta navduševala za posnemanje njenih čednostij in za udano ljubezen do svoje nebeške pokroviteljice in zaščitnice.

Brečko Terezija je postavila Marijina mladostna leta v vzgled in posnemo slov. dekletom.

Marija Lamut je z ozirom na hitro minevajočo spomlad dala dokaj lepih naukov tovarišicam: tudi nam izginevajo hitro naša mlada, brezskrbna leta, katere se pa več ne vrnejo, kakor se vrne spomlad, zato pa: sklep mladenka bodi tvoj, boriti se, da teče znoj... in je potem povedala, kje je treba boja, in s kom, in posebno priporočala vsaki mladenki, da si pridobi pravega, olikanega, vpludnega obnašanja, ki naj že na zunaj kaže dekletovo notranjo srčno naobrazbo. Zatem je pozivala zbrane tovarišice, da naj se spominjajo prelepih sklepov, ki so jih lani ob priliki velikega shoda na Brinjevi gori položile pred Marijo; da hočejo biti zveste Marijine hčerke, zveste delavne članice D. zv. vzor slov. mladim: in ponos in dika slov. domovine.

Za njo je nastopila Franca Kokol, ki je primerjala Marijo s krasnim majnikom in dokazala, da je res najprimernejši mesec sv. cerkev posvetila najlepši izmed človeških otrok. Sklenila je pa z besedami: Jaz mislim, da se deklet le tako dolgo lahko veseli prelepega majnika, dokler je njeno srce podobno najčistejšemu Srcu majniške Kraljice.

Zoher Marija je deklamovala 2 Marijini pesmi — ravno tako Pepca Pobočnik: »Majniške želje«.

Slednjič je še govorila Marinšek Ana o oblačilu nedolžnosti, na katero treba paziti, ker nedolžnost enkrat izgubljena se ne vrne. Sklenila je z besedami:

Zdaj le hit' mo krono viti,
o dekleta zdaj je čas!
Majnik ide, zopet pride,
a mladost je le enkrat.

Tako je ta krasno uspeli shod posvečen majniški Kraljici prav lepo zaključil prvo četrtino tretjega poslovnega leta.

Poleg teh sestankov pa je še imela K. D. en izreden sestanek v prid Sl. Straže na belo nedeljo. — Nabralo se je 26 K — in poslalo za pisanko Sl. Straži.

Ne smem pa opustiti poročati o uprizoritvi gledaliških iger. Bralno društvo si je to zimo omislilo nov ličen, lep, premskljiv oder, katerega je naslikal g. Bruderman iz Podsrede, in na tem se je dne 12. febr. predstavljala krasna ljubezen in zaupanje do Marije vzbujajoča igra s petjem »Dve mater«, pri kateri so nastopile: Amalija Solar kot Ljudmila, Marija Lamut kot teta Elizabeta, Julijana Kumer kot Marjeta, Tereza Lamut kot Stana, Pepca Dobočnik kot Olga, Godec Marija kot tuniška kraljica (gl. sliko na str. 220), M. Furman in M. Olup kot njeni služkinji. Kokolove pevke kot žanjice, Rak M. s Steferl Tončko in Marinšek Tildiko kot Marija z dvema angeljema.

Dne 19. febr. so pa igrale — šaloigro »Pri Gospodi«, v kateri je nastopila Ivana Godec kot gospa Svetlin, Terezija Solar kot njena hči, Tekla, Marija Godec kot kuharica, Marija Rak kot Miconna, in Julijana Kumer kot gospa Nadzornikova.

Ta dan so tudi fantje uprizorili zanimivo burko: »Zdaj gre sem, zdaj gre tja.«

Vse igralko in vsi igralci so svoje vloge izvrstno pogodili.

To je moje poročilo. Želim samo, da bi zanimanje za »Dekliško zvezo« še bolj rastle, da bi vsa pridna, poštena dekleta bila zbrana v okrilju D. zv. in da bi se dobrohoteči zlati nauki tudi vedno v življenju udeleževali. V to naj pomaga Bog in Mati Marija!

Vipava. Kako je bilo krasno poletno jutro dne 2. julija, v praznik obiskovanja Devic Marije! Komaj se je vzbudil beli dan, zadoneli so zvonovi cerkve Marijinega svetišča v Logu. Odpluli so čarobno doneči akordi po okolici kot glasovi iz rajskih višav, katerim se je hipoma pridružilo zvonjenje cerkva Vipavske doline. In vzhrepenela so ljubeča srca zemljanov ter z zvonovi odposlala pozdravljajočo himno Njej, ki je Kraljica devic. Saj je bil to dan, ko se je imela Vipavska ženska mladina pokloniti svoji nebeški Kraljici in Materi. — Razdeljeno je bilo slavlje v tri dele: 1. Cerkvna slovesnost. 2. Dekliško zborovanje. 3. Ljudska veselica. Okoli 7. ure začno prihajati dolge vrste deklet Mar. družb in dekl. zvez, okoli pol 8. pa veličasten obhod okoli romarske cerkve, vsaka družba za svojo zastavo, pevajoč »Ti o Marija«. Obhod je trajal dobro četrtino ure, da so zadnje dospеле v cerkev, kjer so se uvrstile družbe vsaka za svojo zastavo, bilo jih je 16. Nato je bila sv. maša s skupnim sv. obhajilom, katerega se je udeležilo do 1000 deklet. — Kmalu po zajutruku prične zvoniti k sv. maši ob 10. uri, pri kateri je bil govor preč. g. Janeza Kalana iz Ljubljane, škofjskega voditelja Mar. družb. V govoru povdarja tri točke Mar. hčeram: 1. Vestno se udeleževati meseč. shodov Mar. dr. 2. Vsaki mesec točno in z

dobro pripravo prijeti sv. obhajilo. 3. Zvesto opravljati družb. molitve zjutraj in zvečer. Preč. g. gov. povdarja tudi ponižnost, ki naj bo v vsej naši zunajnosti, a tudi v zatajevanju lastne volje, da namreč ne smemo vedno le po svoji volji ravnati, ampak rade in brez ugovaranja drugih nasvete sprejemati. — Po sv. maši je bilo dekliško zborovanje, kateremu je predsedoval in ga otvoril dekanjski voditelj Mar. dr., preč. g. župnik Koller iz Podrage. In nastopile so mladenke z govori, ki so bili jedrnat, povsem primerni sedanjemu času. 1. Vinc. Durn iz Vipave pozdravi zbrana dekleta. 2. Pomen Mar. družb za javno življenje (govor M. Zvokelj, Vrhpolje). 3. Marijina hčerka in politika, (govor. V. Trčelj, Branica). 4. Značajno dekle, (govor. A. Breclj, Šturije). 5. Naloga katoliških žena v javnosti, (gov. Fr. Lavrenčič). 6. Dekle in abstinencia, (govornica iz Kamenj). Zborovanje sklene s primernim govorom preč. g. Janez Kalan. — Iz slavnostnega prostora se je odšlo pod košate lipe, kjer je že čakalo skrbno pripravljeno mrzlo kosilo z abstinenco pijačo. — In zopet se oglašil zvon, prične se pop. cerkv. slov. Iz nešteti dekl. grl zadoni družb. pesem: »Pri Tebi, o Marija, zbrane«. Nato pete lavretanske litanije, konečno zahvalna pesem in »Slovo Mariji«. — Začne se ljudska veselica v senci prostranih lip. Na oder nastopi tamburaški zbor St. Vidске Bogomile — vrle tamburašice v narodnih nošah — in spretne roke udarjajo krasne komade. Zatem se oglašil St. Vidški pevski zbor v veseli pesmi »Vipavska«. Pevski zbor Vip. deklet zapoje »Pogled v nedolžno oko« in divni dvospev »Divja rožica«. Urašteni sta bili deklamaciji: »Ime Marija« in »Dar sprave«. Članice Vipavske Marijine družbe in Bogomile so uprizorile lepo igro »Ljudmila«. Končano je bilo slavlje, posamezno so odšle družbe z zastavami. — Draga dekleta, ne pozabimo nikdar slavnostnega dne, spomin tega dne naj nas ogreje, ako bi se hotela kdaj ohladiti naša ljubezen do Nebeške Matere, nas ojunaci, ako bi nas hoteli nasprotniki odvrniti od naših načeti, nam da pogum, odločnost in moč za nadaljno neumorno delovanje. — Bilo je pred več kot tisoč leti, ko je bila na tem kraju bitka za časa rimskega cesarja Teodozija. Toda krščanski vojščaki so klicali na pomoč Nebeško Kraljico — in zmagali. V spomin pa so postavili kapelico, iz katere se je polagoma povzpela današnja romarska cerkev. Tudi Vam se bo večkrat bojevali z ljutim sovražnikom, svetom, hudobnim duhom, lastno naravo, tedaj pa dvignite hipoma zaupne klice k Njej, ki je sovragu glavo strla, in umiril se bo notranji boj. Svečnika pa, ki ju bomo podarile v spomin slavnostnega dne »čudežni Materi Božji«, naj sta znamenje, da so si Vipavska dekleta Njo za svojo Kraljico izvolile, da hočejo Njej zveste ostati in se pod Njeno zastavo združevati. — In Ti, Kraljica naša, dodeli milostno, da se vse, ki smo bile pri Tebi v Logu zbrane, snidemo zopet skupaj pri Tebi v rajski višavi.

Vipavka iz dekl. organizacije.

Ptuj. Redni mesečni shod za junij se je vršil radi raznih zaprek šele četrto nedeljo dne

25. junija. Gospod voditelj otvori zborovanje z zanimivim nagovorom, pozdravljajoč dragega nam gosta gospodično učiteljico Mar. Trstenjakovo, došle mladeniče, osobito one iz Dornave, kakor tudi navzoče članice naše zveze. Glavna beseda se je to pot prepustila mladeničem, od deklic je le članica Elizabeta Godec deklamovala v občne zadovoljstvo krasno pesmico »Marijina hčerka pred nebeškimi vrati«. Hvala ji za pogumen nastop! Mladenič Ver iz Vičave je potem nadaljeval in končal svoje znamenito predavanje o romanju v sveto deželo. Ne rečem preveč, če trdim, da je to prezanimivo, ob enem poučno predavanje je napravilo globok utis na vse poslušalce. Navdušeni živijo kliči ob končanem govoru so pričali o hvaležnosti poslušalcev. Vsi smo soglašali z zasluženostjo zahvalo, ki mu jo je izrekel naš gospod voditelj. Krasne so bile tudi spodbudljive besede vrliga mladeniča Ignacija Frajnkoviča iz Dornave. Dal Bog, da bi se po njegovem nasvetu res probudila tudi moška mladina v skupno plodnosno delovanje, — Končno priporoča članica gospodična učiteljica Erna Razlag izišlo knjigo veleč. g. Petra Skuhala, župnika v pokouju v Ljutomeru, v nakup članicam, mladeničem kakor tudi bralnim društvom. Omenjena gospica prečita potem nekaj pesmi velečastitega gosp. Skuhala; občja veselost nam je bila porok, da pisatelj razume udariti strune, ki odmevajo v srcih našega ljudstva. Po dveurnem zborovanju zaključí gospod voditelj shod, opozarjajoč da se vrši prihodnji shod tretjo nedeljo prihodnjega meseca, to je 16. julija. Dotlej Vam vsem kliče na veselo svidenje!

Marica.

Zabukovje. Odkar nismo poročale v »N. Domu« o gibanju naše deklinške zveze, smo imele štiri poučne shode, o katerih hočem sedaj poročati. — Prvi poučni shod je bil 26. marca, ki se je vršil po tem-le vspredu: 1. Pozdrav voditeljice J. Gregorič. 2. Nežika Kožuh govori o ljubezni do domovine. Če katero zanese usoda iz domače zemlje na tuje, ne sme pozabiti svojega jezika, rojstne hiše in svoje rodne zemlje. 3. J. Gregorič govori o ljubezni in edinosti med nami. Potem prečita pismo

gdč. Pepce Senica (objavljeno v 13. št. N. D.) 4. Mladenič Pavel Kožuh (ki se je vdeležil shoda z g. župnikom) spodbuja mladenke k delovanju v dekl. zvezi. Nazadnje pa še preč. g. župnik nas posebno opominjajo in svarijo, pred neizmernim vživanjem opojnih pijač. Shod se je zaključil s petjem. — Drugi poučni shod se je vršil 30. aprila. Vspored: Pozdrav voditeljice. 2. Nežika Kožuh je deklamirala: »Slavček«. 3. J. Gregorič primerja naša mlada leta cvetoči pomladi, ter priporoča, da moramo vsaki prosti čas porabiti v branju dobrih knjig in časopisov. 4. Govorijo prečastiti g. župnik o omiki in dostojnosti. Shod se navadno vselej zaključí s petjem. — 28. maja je bil tretji poučni shod. Vspored je bil ta-le: 1. Pozdrav voditeljice, posebno pozdravi dve povabljeni govornici iz St. Vida. gdč. Mimka Zakošek in Hedvika Tovornik. 2. Mimka Zakošek navdušeno govori: skrbimo za slovensko zemljo, da ne pride v nemškutarske roke, kaj bi rekli naši pradedje, ako bi vstali iz grobov, ko je vse polno nemškutarjev, koder se je nekaj pretakala sama slovenska kri. Hitimo na pomoč sestricam ob meji. 3. Hedvika Tovornik govori iz gospodnjanskega tečaja v St. Jurju ob juž. žel., natanko je razložila, kaj se je naučila, zlasti o snažnosti v kuhinji; misliti si mora gospodinja, da je kuhinja lekarna ona pa zdravnik. 4. Nežika Kožuh deklam. »Majniške želje«. 5. J. Gregorič deklam. »Krščanski devici M. družbe«. — 25. junija smo imele četrti shod po sledečem vspredu: 1. Pozdrav voditeljice, ki potem govori o važnosti. 2. Nežika Kožuh deklamira »Srce za vse«. 3. Pepca Kožuh govori o presv. Srcu Jezus. in njegovej obljudi. 4. J. Gregorič deklamuje »Otrok Marijin pred nebeškimi vrati«. V začetku in na koncu vsakega shoda sledi veselo petje. — V kratkem namestavamo prirediti velik deklinški shod, najbrž 23. julija. Natančnejša pojasnila o tem, bo prinesel pravočasno »Slovenski Gospodar«. Gospodična Pepca Senica! Vas pa tudi ne sme ta dan med nami. Zato prosi tukajšnja Dekl. zveza, da se odzovete ter prihitite na naš shod, kot izvrstna govornica! Ta dan se vidimo, kakor sem zadnjič v »Dekliškem vrtcu« označila.

Govorniške vaje.

Korist telovadbe.

Dragi zborovalci!

Mi Orli smo telovadci. Pa ne vadimo samo telesa, temveč tudi svojega duha. Vsestranska izobrazba je drugi naš cilj.

Skoraj po vsaki telovadni uri se zberemo k poučnemu shodu (v sobi č. g. župnika, našega predsednika). Pri poučnih govorih in razlagah smo se že silno veliko naučili. Tekom zime smo predelali skoraj celo »Zlato knjigo«, ki je polna najlepših navodil, kako moramo mladeniči živeti, kako delovati, da bomo srečni sami, in srečna tudi naša domovina. Ta knjiga je drugi naš katekizem. Poznamo ga dobro vsi.

Mi Orli imamo poseben list »Mladost«, ki nas navdušuje enako lepo kakor »Naš Dom«

za pošteno mladeniško življenje in za rodoljubno delovanje. Oba prebiramo z največjim veseljem.

Kot udje izobraževalnega društva pridno prebiramo dobre knjige. (Lansko leto nas je 12 Orlov prečitalo 241 knjig, torej povprečno je vsak prečital 24 knjig, kar je gotovo lepo številó). Seveda pridno čitamo tudi naše druge katoliške liste »Slov. Gospodar«, »Stražo«, »Slovenca«, po naših veri nasprotnih, lažljivih liberalnih listih pač nimamo nobenega poželjenja. Kako bi tudi prebirali liste, ki vedno napadajo in blatijo kat. cerkev in naše dušne pastirje, ki tako lepo skrbijo za nas.

Dobro vsi čutimo, da le nekaj velja, kdor kaj ima, da pa več velja, kdor kaj zna. Bla-

žimo si torej srca s pošteno izobrazbo, da bi prav veliko znali, da bi postali blagi, plemeniti možje, kakršnih najbolj potrebuje domovina.

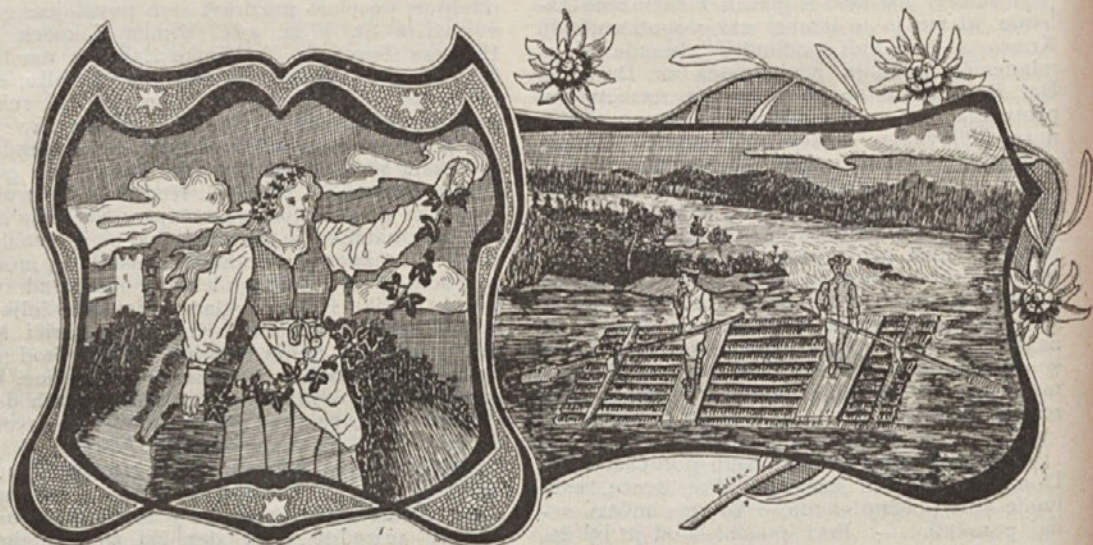
¶ Zlasti pa se že sedaj vadimo v značajnosti, ki je toliko potrebna vsakemu človeku. Značajni mladeniči, možje hočemo biti, mi se hočemo zvesto držati zapovedi božjih in cerkvenih, kakor smo to že obljubili pri sv. krstu. Pa zvesti hočemo tudi ostati svoji slov. domovini, ki je tako lepa, ki nas brani in v kateri najlojše najdemo svojo zemeljsko srečo.

Mi hočemo postati odločni možje, neustrašni, kadar treba brani našo katoliško stvar proti lažnjivim liberalcem ali predrznim soses-

dom. V svojih delih bomo vsikdar kazali, za kaj gori naše srce, do skrajnosti požrtvovalni za naš lastni pa tudi narodov katoliško-slovenski napredek.

Ker smo tudi člani Marijine družbe, se trudimo, da bi tudi z verskim življenjem dali vsem lep vzgled, sami pa našli v njem največjo srečo.

Tako se Orli izobražujemo. Ali ni to lepo? Ali ni prava taka izobrazba? Seveda naši nasprotniki pravijo, da ni. Pa mi se za nje ne brigamo. Mi vemo, da smo izbrali pravo pot. In po tej poti bomo šli krepko naprej in delali vedno z Bogom in Marijo za slov. domovino.

Savinjska dolina.

Poštni predalček.

Kako se ustanovi »Dekliška zveza«? Najprej je treba, da pridobiš za to nekaj deklet, ki so voljne vstopiti v zvezo in sprejeti odborništvo. Število odbornic je lahko večje ali manjše, kakor bo pač zveza močna. Ko ste se dekleta dogovorile o tem, naj piše katera vodstvu Krščansko-socijalne zveze v Mariboru, da pride govornik in ustanovi zvezo. V sili posre-

duje tudi uredništvo »Našega Doma.« Dekliške zveze so podružnice kršč.-soc. zveze, zato z oblastni nimajo nič opraviti, pač pa morajo zvezi naznaniti vsako večjo javno prireditev, da ona to naznani dotičnemu glavarstvu. Kjer je le mogoče, stopite v dogovor tudi z domačim dušnim pastirjem. Pravilnik dekl. zveze je objavil Naš Dom 1. 1910, str. 44—45.

Drobtinice.

»Savinjska dolina«. Dvodelná vinjeta nam označuje lepo Savinjsko dolino. Glavni del — dekle s hmeljem v rokah je znak zelo razvitega hmeljarstva Savinjske doline. Ozadje glavnega dela nam predstavlja razvaline celjskega gradu, — nekdanjega središča ne samo

Savinjske doline, ampak celega Spodnjega Štajerja. Ob straneh je tudi grb celjskega mesta, tri zvezde. Drugi del — dva plovca na splavu, pa nam naj pojasnita lesotróštvo gorenje Savinjske doline. Kot okrasek služi roža planinka, ki diči Solčavske planine.

Uredniški pogovor.

Pretesno nam je.

Zadnjič sem opazoval lastovičje gnezdo. Mladi zarod je bil notri precej številen in živahen. Mladi kljunčki so se tako dolgo gnetli, potiskali in kavsali, da so vrgli enega iz gnezda in se je pobil. Nekaj sličnega se godi tudi nam pri „Našem Domu“. Od naših vnetih mladeničev in mladenk dobivamo vedno več dopisov in iz vsakega pisma veje vroča želja, da bi spis ne romal v koš, ampak že v prihodnji številki zagledal na papirju beli svet. Od raznih strani se nam tudi poroča, naj bi prinašal list več slik. Dobili smo nekaj fotografij raznih predstav, ki jih gotovo priobčimo, ne le, da napravimo dotičnim igralcem veselje, ampak da ustrezemo tudi drugim, da bodo vedeli, kako treba opraviti razne osebe pri dotični igri. Urednik bi tudi sam marsikaj še rad spravil v list v poučnem in zabavnem delu, toda — gnezdo je pretesno!

Pa povečajte list! nam bo hitro kdo nasvetoval. Ali to je lahko nasvetovati, pa težko izvršiti. Cena je že pri sedanjem obsegu skrajno nizka. Četrtno naročnine že požre poština, papir se je zadnji čas podražil, tiskarski delavci tudi.

S povečanjem lista bi se morala tedaj tudi nekoliko zvišati naročnina,

vsaj za 1 K. Urednik vam tedaj v današnjem pogovoru podaja naslednje točke v pomislek:

1. Naznanite svoje mnenje, ali ste za to, da se list poveča in naročnina nekoliko zviša? Posvetujte se o tem pri vaših sestankih, pa naznanite, kako se bo večina odločila.

2. Poročevalce o društvenih prireditvah prosimo, da so čim krajši, da bo ostalo več prostora v listu za druge reči.

3. Urednik bi rad počasi objavil slike naših obmejnih krajev. Pošljite primerne razglednice.

Ne pozabite pa tudi primerno agitirati za „Naš Dom“ in druge naše liste. Zatirajte pa zlasti gnusnega „Štajerca“. Ni si moči misliti večje sleparije, kakor je „Štajerc“ s celim svojim čednim regimentom, ki stoji za njim. Naravnost nerazumljivo je, da je še na Slovenskem kdo tako zabiti in zajemlje iz „Štajerca“ svojo duševno hrano. Kakor je Turek sramota za Evropo, tako je „Štajerc“ sramota za naše dežele. Zadnji čas je, da izženejo Turka iz Evrope, „Štajerca“ pa iz zadnje slovenske kočee. Kdor hoče imeti dobro njivo, mora najprej odstraniti škodljivi plevel, tako moramo izbežiti štajercijanstvo, če hočemo biti pošten in kulturni narod.

Urednik.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

Ustanovljena l. 1885.

Telefon 113.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, Koroška cesta 5

je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin ter priporoča:

kancelijski, konceptni,
pismeni, dokumentni,
ministrski, ovitni in
:: barvani papir. ::
Trgovske knjige v
vseh velikostih črtane
z eno ali dvema ko-
lonama, v papir, plat-
no, gradl ali pol vs-
|| nje vezane. ||

Štambilje pečatnike
vignete, (Siegelmar-
ken) za urade in
privatne izvršuje se
v najkrajšem času.
Trgovci in prepro-
dajalci imajo en gros-
cene. Priznano do-
bro blago. Solidna
in točna postrežba.